

УДК 372

DOI: 10.12958/2227-2844-2019-3(326)-27-35

Труш Ірина Анатоліївна,

старший лаборант, аспірант кафедри теорії і методики дошкільної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки), м. Глухів, Україна.

irynatrush2017@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-9152-6352>

ЗМІСТ І КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ «ДИТЯЧА ТВОРЧІСТЬ» У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Коректність проблеми будь якого дослідження значною мірою залежить від сутності понять, які використовуються автором. Їхній аналіз сприяє виявленню багатьох прихованих умов існування об'єкту та предмету дослідження. Тож кожен використовуваний науковий термін повинен бути явно і чітко визначений (Гончаренко, 2008). Ретельне визначення змістового наповнення кожного окремого поняття та систематизація їх дає змогу визначити, чи містить воно істинні передумови для виконання наукового дослідження. Зокрема це вказує на актуальність досліджуваної проблеми.

Феномен творчості вже протягом багатьох років є предметом досліджень відомих науковців: Я. Пономарьова, С. Рубінштейна, В. Бехтерева, О. Тихомирова, Д. Богоявленської, К. Дункера, М. Ярошевського, В. Давидова, О. Матюшкіна, О. Лука, М. Поддьякова, В. Моляко, В. Рибалки, В. Роменця, І. Корякіної та інших. Але й зараз залишається проблема диференціації понять «творчість» та «дитяча творчість». Тому основні поняття цієї проблеми потребують чітких дефініцій.

У психолого-педагогічній науці категорію «творчість» розглядають у різних значеннях. У вузькому сенсі, творчість – людська діяльність, яка породжує щось якісно нове, те, що має суспільно-історичну цінність (Большой психологический словарь, 2009). Згідно з даним визначенням, не кожна людина є творчою особистістю, адже береться до уваги лише цінність створення нового продукту творчої діяльності, що має бути загальнозначущим.

У ширшому та більш розповсюдженому у психології значенні, термін творчість (творча діяльність) – це практична або теоретична діяльність людини, у якій виникають нові (суб'єктивні чи об'єктивні) результати (знання, рішення, способи діяльності, матеріальні продукти тощо) (Большой психологический словарь, 2009). Виходячи з цього визначення творчість розуміється як процес непередбачуваний,

спонтанний, не береться до уваги цінність результату творчого акту і його новизна для суспільства. Тут головне, щоб результат був новим і значущим для самої особистості.

Англомовні визначення творчості: *creativity* (від *creative* – той, хто володіє творчою уявою) в загальному розумінні визначається як процес генерування або застосування нових, ефективних ідей, результатів тощо; це здатність до творчості; *creating* (від *create*) – робити щось, чого не існувало до того; винаходити щось; *creation* – діяльність зі створення чогось (Танько, 2004, с. 7).

На думку Р. Стернбега творчість – це здатність виконувати роботу, що одночасно є новаторською і відповідальною (Давыдов, 1996, с. 9).

Більшість науковців (В. Ананьєв, Д. Богоявленська, С. Рубінштейн та інші) поділяє думку, що в основі творчості лежить системна організація психічних властивостей, яка розвивається впродовж усього життя і визначає можливість досягнення людиною максимально високих результатів у певному виді діяльності.

За твердженням О. Леонтьєва творчість – знаходження адекватного принципу або способу вирішення проблеми, завдання (Леонтьев, 1972).

В. Рибалка визначає творчість як здатність людини створювати з наявного матеріалу дійсності на основі пізнання закономірностей об'єктивного світу нову реальність, що задовольняє різноманітним суспільним та особистим потребам (Рибалка, 1996).

В. Моляко розглядає творчість як процес створення нового продукту або винайдення раніше невідомого, але необхідного суб'єкта, нового способу виконання певної діяльності (Монке, 2008, с. 11).

І. Калoshiна характеризує творчість, як діяльність, що спрямована на вирішення завдань, для яких характерна відсутність у предметній області або тільки у суб'єкта не тільки способу розв'язання, але, головне, предметно-специфічних знань, необхідних для його розробки – постулатів, аксіом, теорем, законів та інше.

А. Маслоу наголошував, що творчість – універсальна функція людини, яка призводить до всіх форм самовираження та є важливою складовою процесу самоактуалізації.

Дж. Рензуллі трактував визначення творчості як особливість поведінки особистості, що виражається в оригінальних способах отримання продукту, досягненні розв'язання проблеми, у нових підходах до проблеми з різних точок зору (Moran, 1981).

Е. Торренс визначав творчість через характеристики процесу, в ході якого проявляється чутливість до проблем, дефіциту чи прогалин у знаннях, до змішування різнопланової інформації, до дисгармонії елементів навколишнього середовища (Лук, 1978).

О. Лук вбачав творчу особистість через такі її характерні риси: готовність до ризику, імпульсивність, незалежність, нерівномірність успіхів при вивченні різних навчальних предметів, почуття гумору, самобутність, пізнавальна скрупульозність, не сприймання на віру,

критичний погляд на ті речі, які вважають «священими», сміливість уявлення та мислення (Лук, 1978).

У працях В. Кудрявцева (Кудрявцев, 1992), Я. Пономарьова (Пономарев, 1976) творчість розглядається як найважливіший механізм розвитку особистості і необхідна умова для її самореалізації – прояву індивідуальності, неповторності, незамінності.

На думку В. Бехтерева творчість – це певний ступінь обдарованості та відповідне виховання, що дає змогу сформувати навички роботи (Богоявленская, 1981).

К. Тейлор розглядає творчість як вирішення певних задач. Він виділяє декілька груп визначень творчості: визначення типу «гештальт» – підкреслюється створення нової цінності; визначення, зорієнтовані на «кінцевий продукт» або «інноваційні визначення» – підкреслюється продукування чогось нового; «естетичні» або «експресивні» визначення – підкреслюється самовираження; визначення в термінах «мислення, орієнтованого на рішення» – підкреслюється важливість перебігу розумового процесу; різноманітні визначення, що не укладаються ні в одну з перерахованих вище категорій (Философский энциклопедический словарь, с. 134).

С. Сисоева тлумачить творчість як суто людську діяльність. Вона стверджує, що творчими є майже всі психічні процеси, створення образу, сприймання або збереження в пам'яті, не говорячи вже про мислення, легкість асоціювання та уяви, здатність до генерування ідей, до оцінювальних дій і вибору (Рибалка, 1996, с. 17).

Сучасні дослідники розглядають творчість як вид людської діяльності, для якої характерно: а) наявність протиріччя, проблемної ситуації або творчого завдання; б) соціальна та особиста значимість і прогресивність (вносить внесок в розвиток суспільства і особистості); в) наявність об'єктивних (соціальних і матеріальних) передумов, умов для творчості; г) наявність суб'єктивних (особистісних якостей – знань і умінь, особливо позитивної мотивації, творчих здібностей особистості) передумов для творчості; д) новизна та оригінальність процесу або результату (Андреев, 1988, с. 49).

Сенситивним періодом для формування основ творчої діяльності є дошкільний вік.

Л. Виготський наголошував на розвиткові дитини в процесі співробітництва з дорослими через наслідування, завдяки чому виникають усі специфічно людські властивості свідомості (Виготський, 2005). Він також глибоко обґрунтував положення про те, що творчість притаманна всім людям і більшою чи меншою мірою є постійним супутником дитячого розвитку. Л. Виготський вважав, що «в повсякденному житті творчість – умова існування. І все, що виходить за межі рутини, завдячує своїм виникненням творчій діяльності людини. Якщо так розуміти творчість, – зазначав він, – то неважко помітити, що творчі процеси в усій своїй повноті проявляються вже в дуже ранньому

дитинстві. Гра дитини – це не проста згадка про пережите, а й творча переробка пережитих вражень, комбінування їх і розбудова з них нової дійсності, що відповідає запитам та бажанням самої дитини» (Выготский, 1991). В. Давидов теж вказує на те, що творчість є постійним супутником дитячого розвитку (Давыдов, 1996).

Аналіз результатів досліджень дитячої творчості, здійснених відомими вченими (Н. Ветлугіною, О. Кульчицькою, І. Лернером, Б. Тепловим, Є. Фльоріною та іншими), дозволяє сформулювати її визначення. Дитячу творчість слід розуміти як створення дитиною суб'єктивно нового (значущого для неї) продукту – малюнка, конструкції, гри, оповідання, створення невідомих раніше деталей, що по-новому характеризують створюваний образ: різних варіантів зображень, ситуацій, рухів, характеристик героїв, інших дій; застосування засвоєних раніше способів зображення або засобів виразності у новій ситуації; прояв ініціативи в усьому.

Дитяча творчість – це також процес створення образів з казки, оповідання, гри-драматизації, у малюванні, конструюванні, пошук у ході діяльності способів, шляхів розв'язання завдань. При цьому основними етапами творчого процесу дитини, на думку вчених, є: виникнення відчуття неясності чогось (поява проблеми); виникнення низки запитань, уточнень; виділення значущих для успішного розв'язування проблеми елементів; усвідомлення, розуміння проблеми; формування гіпотези; пошук і знаходження розв'язку (Методичні аспекти реалізації Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі», 2009).

Творчість дитини як її індивідуальна властивість проявляється у здатності відмовлятися від стереотипних способів мислення у ході реалізації будь-яких завдань (ігрових, побутових, навчальних, соціально-моральних), створення продукту, що за змістом є новим, оригінальним, на основі нестандартного «бачення» нових можливостей у відомому. Така відмова від стереотипів у свою чергу призводить до продукування великої кількості ідей.

Зважаючи на це, дослідники (Дж. Гілфорд, Е. Торренс) виділяють основні характеристики творчості, а саме:

1) оригінальність – здатність по-новому, нестандартно розв'язувати проблеми, що в дошкільному віці проявляється в різних видах діяльності дітей та в їхніх іграх;

2) семантична гнучкість – словесна гнучкість мислення проявляється у дітей як підвищена чутливість до мовлення, як мовленнєва творчість – утворення нових слів, рим абощо;

3) образна адаптивна гнучкість як найтипівіша форма прояву творчості в дошкільному віці – здатність дитини виділяти функції об'єкта таким чином, щоб побачити в ньому нові можливості. Дитяче мислення переважно образне, дитина чуттєво сприймає навколишній світ, часто-густо перевтілює об'єкти в нові образи, помічає у предметах те, чого не бачать дорослі;

4) стихійна гнучкість – здатність знаходити різноманітні ідеї у дещо обмеженій ситуації (Кульчицька, 2000).

О. Дьяченко наголошує на значенні у дитячій творчості реалістичної уяви, уміння бачити ціле раніше, ніж його частини, надситуативно-перетворювальному характері рішень, схильності до експериментування з матеріалами, інструментами, техніками тощо (Дьяченко, 1986).

О. Савенков, спираючись на метод моделювання, виділяє ряд характерних особливостей процесу розвитку творчості, дослідницької поведінки дітей: допитливість, чутливість до проблем, надситуативну активність, високий рівень розвитку логічного мислення, підвищений інтерес до проблемних завдань, оригінальність, гнучкість мислення, легкість генерування ідей та асоціювання, здібність до прогнозування, високої концентрації уваги, добру пам'ять, самостійність, гумор та інші (Савенков, 2004).

Результати аналізу досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених (Н. Ветлугіна, Л. Виготський, В. Давидов, О. Запорожець, В. Кудрявцев, О. Кульчицька, М. Поддьяков, Є. Суботський, І. Корякіна та інші) дозволили виявити найбільш прийнятне визначення дитячої творчості як процесу створення дитиною суб'єктивно нового продукту, вигадування нових деталей, використання раніше засвоєних способів діяльності в новій ситуації, прояв ініціативи – і сам процес створення образів, пошук в процесі діяльності способів виконання завдання (Виготский, 2005; Субботский, 1991; Ветлугина, 1974).

Вищесказане дає можливість стверджувати, що творчість – це природна потреба людини. Та слід підкреслити, що традиційне визначення творчої діяльності, як створення оригінальних продуктів високої суспільної цінності, не застосовується до дітей, особливо дошкільного віку. Результати творчої діяльності дошкільників варіативні, але зазвичай не становлять суспільної цінності (Левітов, 1964). Тому творча діяльність дітей є творчістю тільки в психологічному та педагогічному відношенні, тоді як творчість дорослого має ще й соціальне значення.

У перспективі досліджень цієї проблеми є аналіз наукових концепцій підготовки майбутніх вихователів до розвитку дитячої творчості на засадах вільного вибору навчальних завдань.

Список використаної літератури

- 1. Гончаренко С. У.** Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ – Вінниця: Вінниця, 2008. 278 с.
- 2. Большой** психологический словарь / под ред. Б. Г. Мещерякова, В. П. Зинченко. Изд. 4-е, расш. Санкт-Петербург: Прайм-Еврознак, 2009. 811 с.
- 3. Танько Т. П.** Теорія та практика музично-педагогічної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів у педагогічних університетах: дис. ... докт. пед. наук. Харків, 2004. 503 с.
- 4. Давыдов В. В.** Теория развивающего обучения. Москва, 1996. 544 с.
- 5. Леонтьев А. Н.** Проблемы развития психики. Изд 3-е. Москва: МГУ, 1972. 576 с.
- 6. Рибалка В. В.**

Психологія розвитку творчої особистості: навч. посіб. Київ, 1996. 236 с.

7. Монке О. С. Підготовка майбутніх фахівців до організації художньо-мовленнєвої діяльності в дошкільних закладах освіти. *Наука і освіта*. Одеса, 2008. № 1-2. С.68-71.

8. Moran J. D. Creativity in Young Children. Creativity, Intelligence and Personality. *Annual review of psychology*. 1981. V. 32. P. 61–72.

9. Лук А. Н. Психологія творчества. Москва: Наука, 1978. 127 с.

10. Кудрявцев В. Т. Формирование творческих способностей человека: проблемы методологии. *Современные проблемы теории творчества*. Москва, 1992. С.41-55.

11. Пономарев Я. А. Психологія творчества. Москва: Наука, 1976. 304 с.

12. Богоявленская Д. Б. Пути к творчеству. Москва, 1981. 198 с.

13. Философский энциклопедический словарь / гл. ред.: Л. Ф. Ильичев, П. Н. Федосеев, С. М. Ковалев, В. Г. Панов. Москва, 1983. 840 с.

14. Андреев В. И. Диалектика воспитания и самовоспитания творческой личности: Основы педагогики творчества. Казань: Казанский университет, 1988. 238 с.

15. Выготский Л. С. Психологія развития ребёнка. Москва: Смысл; Эксмо, 2005. 512 с.

16. Выготский Л. С. Воображение и творчество в детском возрасте. Москва: Просвещение, 1991. 93 с.

17. Методичні аспекти реалізації Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» / О. Л. Кононко, З. П. Плохій, А. М. Гончаренко. Київ: Світич, 2009. 208 с.

18. Кульчицька О. І. Творчі здібності та особливості їх прояву в дитячому віці. *Обдарована дитина*. 2000. № 1. С. 10-14.

19. Дьяченко О. М. Воображение дошкольника. Москва: Знание, 1986. 144 с.

20. Савенков А. И. Путь к одаренности: исследовательское поведение дошкольников. Санкт-Петербург: Питер, 2004. 272 с.

21. Субботский С. В. Ребенок открывает мир. Москва: Просвещение, 1991. 207 с.

22. Художественное творчество в детском саду / под ред. Н. А. Ветлугиной. Москва: Просвещение, 1974. 170 с.

23. Левитов Н. Д. Детская и педагогическая психология. Москва: Просвещение, 1964. 460 с.

References

- 1. Honcharenko, S. U.** (2008). *Pedahohichni doslidzhennia: Metodolohichni porady molodym naukovtsiam* [Pedagogical Researches: Methodological Advices to Young Scientists.]. Vinnytsa [in Ukrainian].
- 2. Bolshoy** psihologicheskii slovar (2009). [Big Dictionary of Psychology.]. Sankt-Peterburg [in Russian].
- 3. Tanko, T. P.** (2004). *Teoriia ta praktyka muzychno-pedahohichnoi pidhotovky maibutnikh vykhovateliv doshkilnykh zakladiv u pedahohichnykh universytetakh* [Theory and Practice of Future Preschool Teachers' Musical and Pedagogical Training in pedagogical universities]. Kharkiv [in Ukrainian].
- 4. Davyidov, V. V.** (1996). *Teoriya razvivayushchego obucheniya* [Theory of Developmental Learning]. Moscow [in Russian].
- 5. Leontev A. N.** (1972). *Problemyi razvitiya psihiki* [Problems of Mentality Development]. Moscow: MSU [in Russian].
- 6. Rybalka, V. V.** (1996). *Psykhohohiia rozvytku tvorchoi osobystosti* [Psychology of Creative Personality Development]. Kyiv [in Ukrainian].
- 7. Monke, O. S.** (2008).

Pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv do orhanizatsii khudozhno-movlenniievoi diialnosti v doshkilnykh zakladakh osvity [Future Specialists' Training for Artistic and Speech Activity Organization in Preschool Institutions]. Odesa: Science and Education [in Ukrainian]. **8. Moran, J. D.** (1981) Creativity in Young Children. Creativity, Intelligence and Personality. *Annual review of psychology*. 32. 61–72. **9. Luk, A. N.** (1978). *Psihologiya tvorchestva* [Psychology of Creativity]. Moscow [in Russian]. **10. Kudryavtsev, V. T.** (1992) *Formirovanie tvorcheskih sposobnostey cheloveka: problemy metodologi* [Formation of Human Creativity: Issues of Methodology]. Moscow [in Russian]. **11. Ponomarev, Ya. A.** (1976) *Psihologiya tvorchestva* [Psychology of Creativity]. Moscow [in Russian]. **12. Bogoyavlenskaya, D. B.** (1981). *Puti k tvorchestvu* [Ways to Creativity]. Moscow [in Russian]. **13. Filosofskiy entsiklopedicheskiy slovar** (1983). [Philosophical Encyclopedic Dictionary]. Moscow [in Russian]. **14. Andreev, V. I.** (1988). *Dialektika vospitaniya i samovospitaniya tvorcheskoy lichnosti* [Dialectics of Education and Self-Education of Creative Personality]. Kazan : Kazan University [in Russian]. **15. Vyigotskiy, L. S.** (2005). *Psihologiya razvitiya rebenka* [Psychology of Child Development]. Moscow [in Russian]. **16. Vyigotskiy, L. S.** (1991). *Voobrazhenie i tvorchestvo v detskom vozraste* [Imagination and Creativity in Childhood]. Moscow [in Russian]. **17. Metodychni aspekty realizatsii Bazovoi prohramy rozvytku dytyny doshkilnogo viku «Ia u sviti»** (2009). [Methodical Aspects of the Basic Program of the Preschoolers' Development Realization «I am in the World»]. Kyiv [in Ukrainian]. **18. Kulchytska, O. I.** (2000). *Tvorchi zdibnosti ta osoblyvosti yikh proiavu v dytiachomu vitsi* [Creative Abilities and Features of Their Manifestation in Childhood.]. Gifted Child. № 1. [in Ukrainian]. **19. Dyachenko, O. M.** (1986). *Voobrazhenie doshkolnika* [The Imagination of Preschooler]. Moscow [in Russian]. **20. Savenkov, A. I.** (2004). *Put k odarennosti: issledovatel'skoe povedenie doshkolnikov* [The Way to Giftedness: Research Behavior of Preschoolers]. St. Petersburg: Peter [in Russian]. **21. Subbotkiy, E. V.** (1991). *Rebenok otkryivaet mir* [The Child Discovers the World]. Moscow [in Russian]. **22. Hudozhestvennoe tvorchestvo v detskom sadu** (1974). [Artistic Creativity in Kindergarten]. Moscow [in Russian]. **23. Levitov, N. D.** (1964). *Detskaya i pedagogicheskaya psihologiya* [Child and Pedagogical Psychology]. Moscow [in Russian].

Труш І. А. Зміст і коротка характеристика поняття «дитяча творчість» у науково-педагогічній літературі

Феномен творчості вже протягом багатьох років є предметом досліджень відомих науковців. Але і на зараз залишається проблема диференціації понять «творчість» та «дитяча творчість». Тому основні поняття цієї проблеми потребують чітких дефініцій.

У статті здійснено теоретичний аналіз понять «творчість» та «дитяча творчість». Представлено різні погляди на етимологію даних понять. На основі вивчення довідкової та психолого-педагогічної літератури з цього питання проаналізовано основні підходи до інтерпретації сутності

зазначених понять у дослідженнях вітчизняних та зарубіжних вчених, розкрито їх значення, механізми та особливості прояву. Визначено характерні риси творчої особистості, основні характеристики творчості. Сформульовано визначення поняття «дитяча творчість» на основі аналізу досліджень відомих вчених. Та слід підкреслити, що традиційне визначення творчої діяльності, як створення оригінальних продуктів високої суспільної цінності, не застосовується до дітей, особливо дошкільного віку. Результати творчої діяльності дошкільників варіативні, але зазвичай не становлять суспільної цінності. Тому творча діяльність дітей є творчістю тільки в психологічному та педагогічному відношенні, тоді як творчість дорослого має ще й соціальне значення.

Ретельне визначення змістового наповнення кожного окремого поняття та систематизація їх дає змогу визначити, чи містить воно істинні передумови для виконання наукового дослідження. Зокрема це вказує на актуальність досліджуваної проблеми.

У перспективі досліджень цієї проблеми є аналіз наукових концепцій підготовки майбутніх вихователів до розвитку дитячої творчості на засадах вільного вибору навчальних завдань.

Ключові слова: творчість, дитяча творчість, творча особистість, здібності, діти дошкільного віку.

Труш И. А. Содержание и краткая характеристика понятия «детское творчество» в научно-педагогической литературе

Феномен творчества уже много лет является предметом исследований известных ученых. Но и на сейчас остается проблема дифференциации понятий «творчество» и «детское творчество». Поэтому основные понятия этой проблемы требуют четких дефиниций.

В статье осуществлен теоретический анализ дефиниций «творчество» и «детское творчество». Представлены различные взгляды на этимологию данных понятий. На основе изучения справочной и психолого-педагогической литературы по этому вопросу проанализированы основные подходы к интерпретации сущности указанных понятий в исследованиях отечественных и зарубежных ученых, раскрыто их значение, механизмы и особенности проявления. Определены характерные черты творческой личности, основные характеристики творчества. Сформулировано определение понятия «детское творчество» на основе анализа исследований известных ученых. Но нужно подчеркнуть, что традиционное определение творческой деятельности, как создание оригинальных продуктов высокой общественной ценности, не применяется к детям, особенно дошкольного возраста. Результаты творческой деятельности дошкольников вариативные, но обычно не представляют общественной ценности. Поэтому творческая деятельность детей является творчеством только в психологическом и педагогическом отношении, тогда как творчество взрослого имеет еще и социальное значение.

Тщательное определение содержательного наполнения каждого отдельного понятия и систематизация их позволяет определить, содержит ли оно истинные предпосылки для выполнения научного исследования. В частности это указывает на актуальность исследуемой проблемы.

В перспективе исследований этой проблемы является анализ научных концепций подготовки будущих воспитателей к развитию детского творчества на основе свободного выбора учебных задач.

Ключевые слова: творчество, детское творчество, творческая личность, способности, дети дошкольного возраста.

Trush I. Content and Brief Description of «Children's Creativity» concept in the Scientific and Pedagogical Literature

The phenomenon of creativity has for many years been the subject of research by renowned scholars. But at the moment the problem of differentiating the concepts of "creativity" and "children's creativity" remains. Therefore, the basic concepts of this problem require clear definitions.

The article provides a theoretical analysis of the «creativity» and «children's creativity» concepts. Different views on the etymology of these concepts are presented in it. On the basis of the study of psychological and pedagogical literature on this issue reference, the main approaches to these concepts' essence interpretation in the studies of Ukrainian and foreign scientists are analyzed, their significance, mechanisms and features of manifestation are revealed. The characteristic features of the creative personality, the main characteristics of creativity are defined. It is proved that the sensitive period for the foundations of creative activity formation is preschool age. The definition of the concept «children's creativity» on the basis of famous scientists' researches analysis is formulated. But it should be emphasized that the traditional definition of creative activity, such as the creation of original products of high social value, does not apply to children, especially pre-school age. The results of the creative activity of preschoolers are varied, but usually do not constitute a public value. Therefore, the creative activity of children is creativity only in the psychological and pedagogical attitude, while the creativity of an adult also has a social significance.

A thorough definition of the content content of each individual concept and its systematization makes it possible to determine whether it contains the true preconditions for carrying out scientific research. In particular, this indicates the relevance of the problem under study.

In the future, further research into this problem is an analysis of the scientific concepts of the training of future educators for the development of children's creativity on the basis of free choice of educational tasks.

Key words: creativity, children's creativity, creative personality, abilities, preschoolers.

Стаття надійшла до редакції 12.03.2019 р.

Прийнято до друку 26.04.2019 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Ваховський Л. Ц.